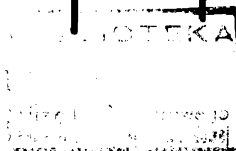

URZĄD PATENTOWY

B 61 f 17/16

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 20131.

Kl. 20 d, 18/01.

Eisen- und Stahlwerk Walter Peyinghaus
(Egge, Niemcy).

Maźnica do smarowania zapomocą pierścienia.

Zgłoszono 23 grudnia 1931 r.

Udzielono 26 maja 1934 r.

Pierwszeństwo: 2 stycznia 1931 r. (Niemcy).

W maźnicach do smarowania zapomocą pierścieni do pojazdów, poruszających się po szynach, zarówno pierścień smarujący, jak i kółko, na którym ten pierścień jest zawieszony, zaopatruje się zazwyczaj w uzębienia, które mają zapewniać obrót pierścienia w razie występowania znaczniejszego oporu, np. gdy smar jest gęsty. Aby odciążyć takie uzębienia od ciężaru pierścienia, zgarniacza i od nacisku zgarniacza, umieszcza się obok uzębienia, równolegle do niego cylindryczne powierzchnie nośne lub też zęby oraz luki między zębami zaokrąglą się półkolisto. Środki te powiększają jednak jeszcze tarcie poślizgowe między zębami oraz zgarniacza, wskutek czego opór

ruchu wagonu (np. przyczepki tramwajowej) wzrasta w takim stopniu, że wagon nie daje się przy zmianie kierunku przetać (na przystankach końcowych) ręcznie.

Niedogodnościom tym zapobiega maźnica według wynalazku, w której pierścień smarujący zostaje zawieszony na ostrzu na wzór belki wagowej, przyczem pierścień przesuwany się, kołysząc się na swych ostrzach, bez tarcia poślizgowego, a styk boczny następuje dopiero wtedy, gdy smar zaczyna stawiać większy opór.

Poza tem przedmiot wynalazku zapobiega tarcia, jakie wywołuje zgarniacz pośrednio lub bezpośrednio, zgarniacz ten bowiem przy małych obrotach wylewa zboku

smar, zgarnięty na ukośną żłobkowaną powierzchnię pierścienia smarującego zapomocą specjalnych występów (wierzchołków), wystających ponad panewkę, przy większych natomiast obrotach smar jest rozpryskiwany dzięki sile odśrodkowej na ścianki kadłuba maźnicy zapomocą kołnierza w kształcie rożka, znajdującego się na pierścieniu, przyczem smar spływa znowu do wydrążenia w panewce. Boczne występy w kształcie wierzchołków mają jeszcze za zadanie przerywać włókno smaru, przy pewnej szybkości obrotowej, przy której smar o określonej ciągliwości tworzy włókna. Aby zapobiec zbyt silnym kołysaniom na boki pierścienia smarującego, z obydwóch stron wewnątrz maźnicy przymocowuje się do jej kadłuba wąskie listwy prowadnicze, które mogą być zresztą zastąpione krążkami. Prowadnicze takie działają tylko chwilo-wo w razie silniejszego kołysania pierścienia smarującego i służą wówczas jako oparcie powierzchni zewnętrznej pierścienia. W tym przypadku prowadnicze działają bądź jako zgarniacze, rozprowadzając smar po rowkach kadłuba maźnicy, bądź też smar kapie z nich bezpośrednio ku dołowi.

Na rysunku przedstawiono przykład wykonania przedmiotu wynalazku. Fig. 1 przedstawia przekrój podłużny przedniej części maźnicy; fig. 2—przekrój poprzeczny wzdłuż linii *A—B* na fig. 1 i fig. 3—częściowy przekrój poprzeczny po wyjęciu z maźnicy pierścienia i kółka zębatego; fig. 4 przedstawia z lewej strony widok pierścienia zgóry, z prawej zaś — przekrój pierścienia i części kadłuba maźnicy wzdłuż linii *C—D* na fig. 2.

Litera *a* oznacza czop osi, *b* — kadłub maźnicy, *c* — kółko zębate, przysrubowane do czoła czopa, *d* — wierzchołki zębów kółka *c*, *e* — pierścień smarujący, *f* — wgłębienia w pierścieniu smarującym, zazębiamym się z kółkiem zębatego *c*, *g* — powierzchnię zewnętrzną pierścienia, *h* —

występy pierścienia wystające ku wewnątrz, *i* — rowki do spływania smaru na zewnętrznej powierzchni pierścienia, *k* — kołnierz odrzutowy i *l* — boczne listwy prowadnicze, przymocowane do kadłuba maźnicy.

Maźnica o smarowaniu zapomocą pierścienia działa w ten sposób, że tylko przy znaczniejszym oporze smaru, a więc gdy smar jest gęsty, występuje zgarnianie smaru oraz pokonywane jest w uzębieniu tarcie poślizgowe. Gdy gęstość smaru nie jest znaczna, wówczas zjawisko zgarniania, jak również i tarcie poślizgowe nie występują wcale, przy małych bowiem obrotach smar zbiera się na zębach dzięki rowkom i wylewa się z boku do wydrążenia w panewce, przy większej zaś liczbie obrotów smar zostaje odrzucany siłą odśrodkową na górną ściankę kadłuba maźnicy, skąd ścieka w znany sposób wzdłuż rowków na panewkę.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Maźnica do smarowania zapomocą pierścienia, której pierścień smarujący, wewnątrz uzębiony, porusza się po uzębionem kółku, umocowanym do czoła czopa osi, znamienna tem, że wierzchołki (*d*) zębów kółka (*c*) wykonane są w postaci ostrzy, a wgłębienia (*f*) pierścienia (*e*) są wykonane tak, iż pierścień toczy się po kółku prawie bez tarcia, na wzór belki wagowej.

2. Maźnica według zastrz. 1, znamienna tem, że powierzchnia zewnętrzna (*g*) pierścienia (*e*) jest nachylona w kierunku środka maźnicy w postaci stożka ściętego i posiada szereg występów (*h*), wysuniętych nad przednią częścią panewki.

3. Maźnica według zastrz. 1 i 2, znamienna tem, że zewnętrzna powierzchnia pierścienia jest zaopatrzona w rowki (*i*) do spływania smaru, które zbiegają się ku końcom występów (*h*).

4. Maźnica według zastrz. 1 — 3, zna-

mienna tem, że zewnętrzna powierzchnia pierścienia od strony kadłuba maźnicy jest wykonana w postaci wzniesionego kołnierza odrzutowego (k) o przekroju w kształcie rożka.

5. Maźnica według zastrz. 1 — 4, znamienna tem, że z obydwóch stron jej pionowej płaszczyzny osiowej, w górnej części kadłuba umocowane są wymienne listwy

przewodnicze (l), które przy silniejszych kołysaniach pierścienia smarującego stanowią oparcie i prowadzenie dla zewnętrznej jego powierzchni.

Eisen- und Stahlwerk
Walter Peyinghaus.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

Fig. 1

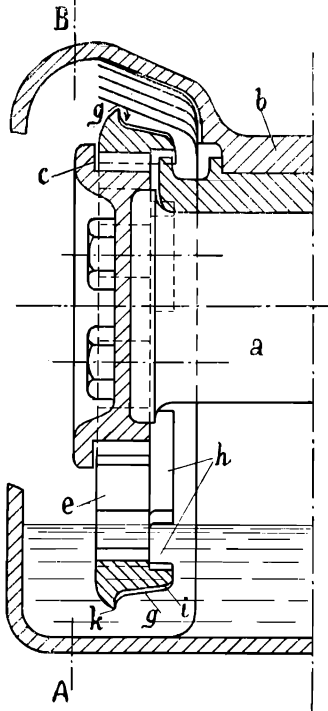

Fig. 2

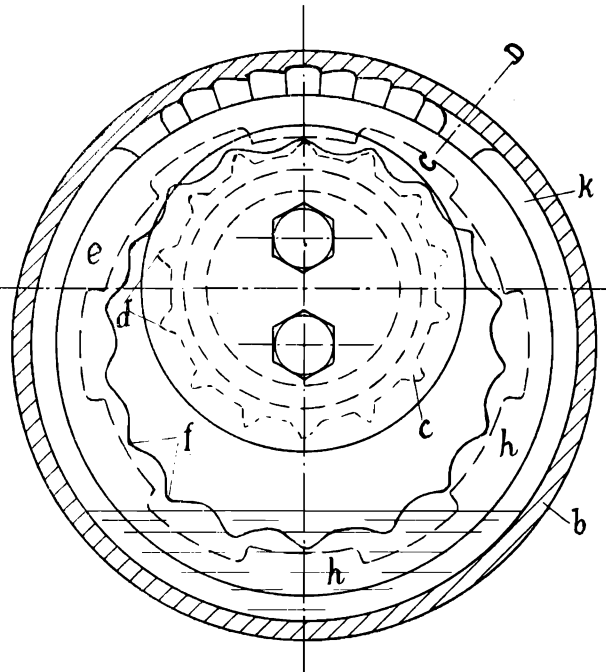

Fig. 3

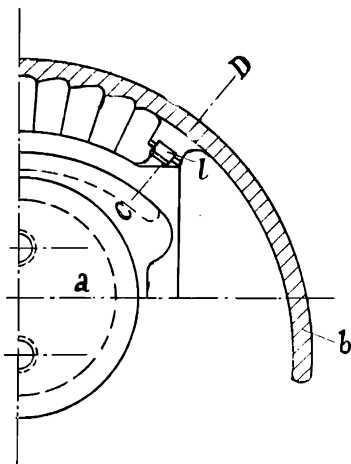

Fig. 4

